

podněcováním u nich se utvořivší. Již vzbuzování a prohlubování takové nálady třebas jen v části obyvatelstva jest na újmu bezpečnosti státu, jehož klidný a zdárný vývoj závisí na vážnosti všeho obyvatelstva vůči zákonům, obzvláště, pokud směřují k zachování platné formy státní a plné upotřebitelnosti branné moci k úkolům, Šem 1 zákona čís. 193 z roku 1920 jí přiděleným.

Nezáleží ani na tom, že není zjištěno, že při řeči stěžovatelově byly přítomny též osoby do vojska zařazené. Podněcováním po rozumu Šu 15 čís. 2 a 3 zákona na ochranu republiky jest povšechné, abstraktní, theoretické působení na mysl (nikoliv jen oblast vůle, nýbrž i oblast intelektu) jiných osob ve směru protiprávním, pokud jde o zločiny a přečiny. V těchto deliktech nejde o bezvýsledný pokus spáchání konkrétního, co do osoby přímého pachatele, doby a předmětu individuálně určeného zločinu nebo přečinu prostředkem vzbuzení zlého úmyslu v jiné osobě a činnosti svádění osoby tímto úmyslem řízené (po rozumu Šu 9 tr. zák.). Jde v nich o podkopávání vážnosti vůči zákonům, stíhajícím zločiny a přečiny, o zvrácení právních názorů o zavržitelnosti takovýchto trestných činů. Důvodem těchto zákonných ustanovení není nebezpečí, které hrozí dotčenému právnímu statku z toho, že se cizí vůli dává směr na jeho poškození, nýbrž nebezpečí, arcit' vzdálenější, jaké hrozí právnímu statku již z toho, že se v duši jiné osoby vytváří stav, který se neštítí poškození právního statku při příležitosti, jež v budoucnosti se snad naskytne. Toto nebezpečí pro právní řád jest tu však i tehdy, když se duševní stav onoho rázu vyvolává u osob, jež sice v době podněcování nemohou býti přímými pachateli zločinu nebo přečinu. k němuž se podněcuje, u nichž však v budoucnosti takový osobní vztah nastati může, neb u osob, které, jsouce samy podněcováním zvráceny v právních názorech, účinkují pak v témže směru na jiné osoby, které jsou nebo budou v takovém osobním vztahu k právnímu statku, že jim jest nebo bude možno jej poškoditi. Poukazuje-li stížnost konečně na to, že nebylo by bývalo možno, podřaditi zjištěný skutek pod ustanovení Šu 58 písm. c) tr. zák., na jehož místo vstoupilo ustanovení Šu 1 odstavec první zákona na ochranu republiky, stačí podotknouti, že skutek byl by jako pokus, zviklati posluchače v právních a mravních názorech, spadal pod ustanovení Šu 305 tr. zák., jenž byl, a to v části, o kterou jde, nahrazen právě předpisy Šu 15 čís. 2 a 3 zákona na ochranu republiky.

Čís. 1962.

Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. na rok 1863.

Pojem »rozdílení« a »rozesílání« (§ 17 zákona).

Dopravování tiskopisů k prodávacům jest již rozdílením (rozesíláním), ať se děje jakýmikoliv dopravními prostředky a na jakékoliv vzdálenosti.

Předpisu Šu 17 zákona jest vyhověno jen tehdy, předloží-li se povinný výtisk úřadu současně s počítím rozšiřování a to tak, by jeho současnost s rozdílením nebo rozesíláním byla za všech okolností zabezpečena.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1925, Zm I 234 a 235/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem okresního soudu v Chebu ze dne 30. července 1924 a potvrzujícím jej rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chebu z 23. srpna 1924 a dále pak rozsudkem okresního soudu v Chebu ze 16. prosince 1924 a potvrzujícím jej rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze 4. února 1925 porušen byl zákon v ustanovení Šu 17 tiskového zákona.

D ů v o d y:

Předmětem zmateční stížnosti na záštitu zákona jsou dvě trestní věci okresního soudu v Chebu, týkající se přestupku Šu 17 tiskového zákona. V prvním případě bylo se Bedřichu B-ovi jako tiskaři v Chebu vydaných periodických tiskopisů »Franzensbader Tagblatt« a »Karlsbader Abendzeitung« a Juliu K-ovi jakožto jeho zástupci zodpovídati z přestupku Šu 17 tiskového zákona, poněvadž dne 20. března 1924, když počali ony tiskopisy rozdávat a rozesílati, opomenuli úřadu bezpečnosti a státnímu zastupitelství odevzdati současně po jednom výtisku. Okresní soud sprostil obžalované rozsudkem ze dne 30. července 1924 s odůvodněním, bližšího zjištění postrádajícím, že prý není dokázáno, že bylo počato s rozdáváním tiskopisů dříve, než byly povinné výtisky odeslány. Rozsudek ten byl potvrzen rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 23. srpna 1924. Odvolací soud zjistil, že povinné výtisky byly odevzdány státnímu zastupitelství v 16 hodin 15 min. a policejnímu komisařství v Chebu v 16 hodin 50 minut a že tiskopisy určené pro Františkovy Lázně byly odeslány vlakem odjíždějícím o 16 hod. 29 min., tiskopisy určené pro Karlovy Vary vlakem odjíždějícím o 17 hod. 10 min. Přes to dospěl odvolací soud k osvobozujícímu rozsudku, poněvadž prodavač jest prý pouze zmocněncem vydavatele a rozdávaní a rozesílání tiskopisů začíná prý teprve u prodavače samého. Že však prodavači tiskopisy tenkrát dříve rozdali a rozeslali, než byly uloženy povinné výtisky u předepsaných úřadů, není prý zjištěno.

V druhém případě byli rozsudkem okresního soudu v Chebu ze dne 16. prosince 1924 Arnošt G., Bedřich B. a jejich zástupce Arnošt R. jako tiskaři periodických v Chebu vydávaných časopisů »Egerer Zeitung«, »Franzensbader Tagblatt« a »Deutsches Tagblatt für Westböhmen« sprostěni z obžaloby pro přestupek Šu 17 tiskového zákona, jehož se dopustili tím, že dne 11. června 1924, když počali tyto časopisy rozdávat a rozesílati, opomenuli úřadu bezpečnosti a státnímu zastupitelství odevzdati současně povinné výtisky. Okresní soud zjistil, že povinné výtisky byly tenkrát uloženy u státního zastupitelství v 16 hod. 15 min. a u policejního komisařství v 16 hod. 10 min. Dle policejního šetření byly tiskopisy, o něž jde, rozeslány v 15 hod. 30 min. a to do bližších stanic pomocí motorového kola, do vzdálenějších drahou a sice vlaky odjíždějícími v 15 hod. 56 min., a v 16 hod. 10 min. Soud první stolice zjistiv, že jezdec na motorovém kole dopravil tiskopisy jen na dráhu a sám jich nerozdává, neshledal v tomto ději trestné skutkové podstaty, poněvadž rozdávaní, pokud se týče rozesílání začíná prý teprve u prodavače novin.

U prodavačů dělo se však rozesílání a rozdávání teprve po uložení povinných výtisků. Krajský jako odvolací soud v Chebu potvrdil rozsudkem ze dne 4. února 1925 tento rozsudek z důvodů prvního soudce, podotknuv ještě, že rozdávání a rozesílání začíná teprve u prodavačů, poněvaž je dlužno pokládati za zmocněnce novinářského podniku.

Uvedené rozsudky obou stolic se nesrovnávají se zákonem. Ustanovení Šu 17 tiskového zákona rozeznává r o z d í l e n í a r o z e s í l á n í. Prv uvedená činnost týká se bezprostředního doručování tiskopisů čtenářům a prodavačům v místě tiskárny, pokud se týče v místě vydání. Rozesíláním jest rozuměti onu činnost, kterou se dopravují tiskopisy do jiných míst. Dopravování tiskopisů k prodavačům je již rozdělením, rozesíláním, ať děje se jakýmikoliv dopravními prostředky a na jakékoliv vzdálenosti. Stanoví-li tudíž § 17 tiskového zákona, že tiskař je povinen odevzdati výtisk každého listu nebo sešitu periodického tiskopisu současně, když jej počne rozděleti nebo rozesílati, úřadu bezpečnosti toho místa, kde spis se vydává, vyhoví se předpisu jen tehdy, když současně s počtetím rozšiřování předloží si povinný výtisk úřadu přehlídku vykonávajícímu. Toto předložení musí se tudíž státi takovým způsobem, by jeho současnost s rozdělením (rozesíláním) za všech okolností byla zabezpečena. Bylo-li tudíž v uvedených případech zjištěno, že rozesílání periodických tiskopisů stalo se dříve, než povinné výtisky úřadu bezpečnostnímu a státnímu zastupitelství v Chebu byly odevzdány, stalo se tak proti zřejmému předpisu Šu 17 tiskového zákona. Ve stejném smyslu uznal také již Nejvyšší soud v rozhodnutí Sb. n. s. č. 1931. Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti podle Šu 33 tr. ř.

Čís. 1963.

Urážka na cti jest projevem neúcty, jež dlužno posuzovati podle názorů a zvyklostí oněch společenských kruhů, ve kterých se uražený pohybuje.

Pro pojem »před více lidmi« (§ 491 tr. zák.) nezáleží na tom, že urážlivý výrok byl pronesen jen před dvěma osobami, z nichž jedna zaslechla jen jeho část; rozhoduje, že výrok mohl býti slyšen dvěma osobami.

Závodní dráhy bývají zpravidla místem veřejným.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1925, Zm I 282/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech ze dne 22. října 1924 a rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 13. prosince 1924 porušen byl zákon v ustanovení Šu 491 tr. zák.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech ze dne 22. října 1924 byl Vilém K. sprostěn z obžaloby pro přestupek Šu 491 tr. zák., spáchaný tím, že dne 9. dubna 1924 na závodisti v D. soukromého obžalobce